

rzeń na minutę, przekrwienie spojówek, występowanie potów na szyi i klatce piersiowej. Badaniem rektalnym ustalono, że okrężnica mała i odbytnica są próżne, jelito ślepe nieco wzdęte, jelito biodrowe znajdujące się za nerką z prawej strony, wypełnione zbitą treścią pokarmową na długości ok. 50 cm, grubości 15 cm. Okrężnica duża, miernie wypełniona. Podane środki uspokajające: 40 ml Novalginy dożylnie, 1/4 litra 90% alkoholu w ilości 3 l wody zadane zgłębnikiem dożołądkowo nie uśmierzyło potęgującego się bólu. Aparatomii dokonano w warunkach sali operacyjnej. Do znieczulenia ogólnego użyto chloralu w ilości 40,0 rozcieńczonego w 250 ml *Calcium borogluconatum*. Po ułożeniu zwierzęcia na lewy bok dokonano nadto znieczulenia miejscowego 2% roztworem polokainy z adrenaliną w ilości 60 ml. Przeprowadzono cięcie powłok brzusznych pionowo od guza biodrowego skośnie w odległości ok. 8 cm od łuku żebrowego długości 20 cm. Gazy z jelita ślepego oraz jelit wypuszczono przy pomocy igły punkcyjnej. Po wprowadzeniu ręki do jamy brzusznej w kierunku kręgosłupa i odbytnicy bez trudu natrafiono na jelito biodrowe wypełnione masą zbitą i wydobyto je na zewnątrz. Wokół jelita dokonano uszczelnienia rany przy pomocy gazy nasyczonej roztworem fizjologicznym, a następnie dokonano cięcia jelita w odległości 2—3 cm od krezki, na długości ok. 15 cm. Po otwarciu jelita stwierdzono, że jego zawartość stanowi twór błonisty zmieszany z treścią pokarmową. Usuniętym tworem okazało się łożysko zjedzone przez klacz po porodzie. Ranę jelita szyto katgutem nr 0, szwem ciągłym podwójnym. Otrzewną i mięśnie brzucha szyto katgutem szwem ciągłym, a skórę jedwabiem nr 5 szwem węzłkowym. Po przebudzeniu się klaczy podano dożylnie 500 cm glukozy oraz 20 cm 20% *Coff. natr. benz.* W pierwszym dniu po zabiegu zastosowano dietę ściśłą, a przez następne 2 dni podawano zgłębnikiem żołądkowym wywar siemienia lnianego w ilości 3 litrów. Żrebię przebywało cały czas leczenia stacjonarnego przy matce. Po dwóch dniach klacz uzyskała łaknienie. W karmieniu stosowano wywar siemienia lnianego, oraz siano w małych porcjach. Rana goiła się doraznie. Po 14 dniach pobytu w lecznicy i usunięciu szwów skórnych, klacz oddano właścicielowi. Pomyślny wynik zabiegu przemawia za tym, by w przypadkach niedrożności jelit stosować leczenie operacyjne bez względu na przyczynę niedrożności.

Adres autora: Michał Rymarczuk, Września, ul. Wojska Polskiego 21 b m. 1.

LECH AUGUSTYNOWICZ

„SELEN SUSPENSION” — ABBOTT W LECZENIU PSÓW Z CHOROBIAMI SKÓRY

Zakład Chorób Zwierząt Małych Wydziału Weterynarii SGW
Kierownik: prof. dr W. STANKIEWICZ

„*Selen suspension*” wytwórni Abbott Laboratorium USA jest złożonym lekiem płynnym, którego najbardziej czynnym leczniczo składnikiem jest dwusiarczek selenu. Według wskazań wytwórni lek jest zalecany w nieswoistych schorzeniach skóry, w wyprysku letnim, wyprysku sączącym i złuszczeniu.

Przed przystąpieniem do leczenia należy sierść mocno zwilżyć ciepłą wodą. Następnie wcierać lek wacikiem lub szczołeczką w skórę w ilości 30—60 g na psa średniej wielkości, o ciężarze do 20 kg, 90—120 g u psów dużych o ciężarze ponad 30 kg. W skórę ognisk chorobowych lek musi być wcieraany lekko masując. Po 5—15 minutach należy go usunąć zmywając skórę ciepłą wodą. Smarowanie powinno być powtórzone po 4—7 dniach. Wcierając trzeba uważać aby lek nie dostał się do oczu. Dla ich zabezpieczenia smaruje się brzegi powiek wazeliną borsną. Podobnie należy uni-

kać dostania się leku na mosznę, dla jej ochrony należy posmarować skórę moszny wazeliną.

Najlepsze wyniki lecznicze uzyskiwano po zastosowaniu „*Selen susp.*” u psów z wypryskiem na tle łojotokowym. Leczone 24 psy z tym schorzeniem. Po drugim, a niekiedy już po pierwszym wtarceniu następowała wyraźna poprawa. Mianowicie ustępowała świąd i przysięgało zaczerwienienie skóry. Po 3—4 wcieraniach skóra stawała się elastyczna, gładka i porastała włosami. Jednak przerwanie leczenia w tym okresie, powodowało u 30% psów leczonych nawrót choroby. Całkowite i trwałe ustąpienie objawów chorobowych następowało po 5—7-krotnym wtarceniu leku, co stwierdzono u 19 psów, natomiast u 5 uzyskano jedynie nieznaczną poprawę.

W schorzeniach skóry o nieustalonej przyczynie np. świądzie (*pruritus*), bez pierwotnego zaczerwienienia skóry lub w schorzeniach z wypadaniem włosów bez towarzyszących wykwitów, uzyskano u 11 psów leczonych wyleczenie, u 6 poprawę różnego stopnia, a u 3 nie uzyskano wcale poprawy.

U dwóch psów z zadawnioną grzybicą, spowodowaną przez grzyb drobnozarodnikowy (*microsporom canis*), leczonych nieskutecznie grizeofulwiną, po parokrotnym wtarceniu „*Selen susp.*” uzyskano ustąpienie zmian chorobowych; włosy stały się z powrotem lśniące i nie znajdowano na nich spor grzyba — skóra stawała się gładka i elastyczna.

U 10 psów z krostkową postacią nużycy, zastosowano „*Selen susp.*” jako lek wspomagający. U psów długowłosych w przebiegu tej choroby nagromadza się zwykle na powierzchni skóry złuszczone naskórek i strupy z zasychającej ropy, przyczyniające się do zapalenia skóry. Zastosowanie 1—2-krotne wcierek „*Selen susp.*” powodowało znaczną poprawę i ustąpienie wymienionych zmian wtórnych.

Na 56 psów leczonych, tylko u jednego wystąpiły objawy uczulenia na ten lek, w postaci silnego zaczerwienienia skóry i bąbli pokrzywkowych.

Jeśli wyprysk powstawał w związku ze schorzeniami nerek, wątroby, lub zaburzeń hormonalnych, nie uzyskiwano wyleczenia, jedynie krótkotrwałe polepszenie przemijające. Na podstawie wykonanych badań i prób można uważać „*Selen suspension*” Abbott za lek działający skutecznie w licznych postaciach wyprysku, zwłaszcza na tle łojotoku.

Adres autora: dr Lech Augustynowicz, Warszawa, ul. Grochowska 272, Zakład Chorób Zwierząt Małych.

JANUSZ STRYCZEK

Włodawa

PRZYPADEK BRUCELOZY U ZAJĄCA

W okresie sezonu letnich polowań zastrzelono w lesie Sobibór, pow. Włodawa, zająca, którego wskutek podejrzanych zmian makroskopowych właściciel dostarczył do zbadania przed konsumpcją. Dokonane oględziny wykazały, że zając posiada rozległe ogniska w tkance płucnej, wypełnione masą serowatą, która na pierwszy rzut oka nasuwała podejrzenie gruźlicy. Ogniska te na przekroju różniły się jednak od zmian gruźliczych, zabarwieniem i konsystencją. Zawartość ognisk stanowiła jednolita masa ropno-serowata i serowato-włóknikowa. Na sercu nie stwierdzono żadnych zmian odbiegających od prawidłowej budowy anatomicznej. Podobne ogniska lecz w mniejszych ilościach, stwierdzono w wątrobie. Były to pojedyncze ogniska w kilku miejscach. Większe ogniska znajdowały się w okolicy wnęki wątrobowej. Ponadto stwierdzono nieznaczne powiększenie węzłów chłonnych, bez jakichkolwiek zmian w mięśniach. Zewnętrzny wygląd zająca nie budził zastrzeżeń. Był on naturalnej wielkości, z dobrze rozwiniętym kośćcem i mięśniami, dostatecznie opasiony.